

ZÁRÓVIZSGA TÉTELEK

logopédia szakirányon

1. A logopédia tudományos meghatározása, kapcsolata más tudományokkal. A logopédia kialakulásának története. A logopédiai tevékenység meghatározása. A logopédus kompetenciái. A beszédhiba, beszédzavar, beszédben akadályozottság fogalma, felosztási lehetőségek, gyakoriság.

Fehérné Kovács Zsuzsa (2007): A gyermeki nyelvfejlődés logopédiai szempontú értelmezése. *Fejlesztő Pedagógia*. 2. sz. 36-41.

Fehérné Kovács Zsuzsanna (2013): A logopédiai tevékenység tartalmi dominanciájának változása a hang-, beszéd- és nyelvi zavarok gyógypedagógiája területén. *Gyógypedagógiai Szemle*, különszám.

Bokor Tamás – Bokor Bacsák Györgyi (2013): Részvétől a részvételig. A partícipatív kommunikációs koncepció érvényesítésének lehetőségei a logopédiai tevékenységben. *Gyógypedagógiai Szemle*. 41. 4. sz.

Gordosné Szabó Anna (1972): A magyar logopédia kialakulása. In: *A Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola évkönyve V*. Budapest, Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola, 479–500.

Illyés Sándor (2000, szerk.): *Gyógypedagógiai alapismeretek*. BGGYF, Budapest.

Illyés Sándor (2004): Tudomány és gyakorlat a gyógypedagógiában. In: Gordosné Szabó Anna (szerk.): *Gyógyító pedagógia*, Medicina Kiadó, Budapest. 55–71.

Mesterházi Zsuzsa (2001, szerk.): *Gyógypedagógiai Lexikon*, Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskola, Budapest.

Gereben Ferencné, Fehérné Kovács Zsuzsa, Kas Bence, Mészáros Andrea (2015): *Beszédfigyeltékosok diagnosztikus protokollja*. Educatio, Budapest.

Torda Ágnes (2015): A logopédia ellátás szakszolgálati protokollja Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., Budapest. Elektronikus letöltés: <http://www.pedagogiai-szakszolgalat.hu/files/dokumentumok/logopedia-ellatas-szakszolgalati-protokoll.pdf>

2. A logopédiai ellátórendszer kialakulásának története. A logopédiai tevékenység jogszabályi háttere. A szegregáció, integráció értelmezése a logopédiában. A logopédus szerepe, feladatai az integrációban. Az ellátás köznevelési intézményei. A sikeres integráció személyi és tárgyi feltételei. Együttműködés a pedagógusokkal, szülőkkel. Jó gyakorlatok bemutatása.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény és végrehajtási rendeletei.

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve / Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához. Elektronikus elérhetőség: https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok. Letöltés ideje: 2021. 03. 31.

15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről.

53/2016. (XII. 29.) EMMI rendelet

Ványi Ágnes és Róth Márta (2007): *Útmutató beszédfigyeltékos gyermekek, tanulók együttneveléséhez*. Módszertani intézményi útmutató. sulinova Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht. Budapest.

Elektronikus elérhetőség: www.sulinovadatbank.hu/letoltes.php?d_id=7133

Torda Ágnes (2015): A logopédia ellátás szakszolgálati protokollja Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., Budapest. Elektronikus letöltés: <http://www.pedagogiai-szakszolgalat.hu/files/dokumentumok/logopedia-ellatas-szakszolgalati-protokoll.pdf> 39-44.

Sósé Pintye, Mária és Katona, Nóra (2020): *Útmutató a beszédfigyeltékos tanulók integrált neveléséhez Oktatás 2030 - Eszterházy Károly Egyetem*. ISBN 978-615-5297-91-5. Elektronikus elérhetőség: <https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2020/10/utmutato-a-beszedfigyatekos-tanulok-integralt-nevelesehez.pdf>

3. A komplex gyógypedagógiai-pszichológiai vizsgálat értelmezése, logopédiai vonatkozásai. A logopédiai diagnosztika elméleti megközelítése, helye a diagnosztikus tevékenységek rendszerében. A státuszdiagnózis, a differenciáldiagnózis, a folyamatdiagnózis értelmezése. A

hang-, beszéd- és nyelvi zavarokhoz kapcsolódó diagnosztikus protokoll és folyamat ismertetése. A szakértői és logopédiai vélemény.

Fehérné Kovács Zsuzsa (2004): Fejlesztő diagnosztika a logopédiában. In: Gordosné Szabó Anna (szerk.): *Gyógyító pedagógia*. Medicina Kiadó, Budapest. 541-558.

Juhász Ágnes (2007, szerk.): *Logopédiai vizsgálatok* kézikönyve. Logopédia Kiadó, Budapest.

Mészáros Andrea és Kas Bence (2008): A kognitív funkciók megismerésének szerepe a nyelvfejlődési zavar diagnosztikájában. *Gyógypedagógiai Szemle*, 2. sz. 86-104.

Gereben Ferencné, Fehérné Kovács Zsuzsa, Kas Bence, Mészáros Andrea (2015): Beszédfogyatékosok diagnosztikus protokollja. Educatio, Budapest.

Gárdonyiné Kocsi Ilona (2020, szerk.): Felnőttek logopédiai vizsgálata. Nemzeti Fogyatékosügy és Szociálpolitikai Központ Közhasznú Nonprofit Kft. <https://www.efiportal.hu/wp-content/uploads/2021/07/felnottek-logopediai-vizsgalata.pdf>

Torda Ágnes (2015): A logopédia ellátás szakszolgálati protokollja. Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., Budapest. Elektronikus letöltés: https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/pedagogiai_szakszolgalat/logopedia-ellatas-szakszolgalati-protokoll.pdf

Nagyné Réz Ilona, Csepregi András, Puhala Ildikó, Bozsikné Vig Marianna (2015): A szakértői bizottsági tevékenység protokollja. Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., Budapest. 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről.

4. A nyelvelsajátítás elméletei (behaviorista, nativista, kognitív, interakcionista, strukturalista megközelítések). A magyar nyelv elsajátításának folyamata és jellegzetességei tipikusan fejlődő gyermekek esetén (fonetikai-fonológiai, lexikai, morfológiai, szintaktikai, szemantikai és pragmatikai fejlődés).

Babarczy A, Lukács Á, Pléh Cs. (2014): A nyelvelsajátítás elméleti modelljei In: Pléh Cs., Lukács Á. (szerk.): *Pszicholingvisztika I., II.* Akadémiai Kiadó, Budapest

Csibra G. (2003): A kognitív fejlődés idegrendszeri háttere In: Pléh-Kovács-Gulyás (szerk.): *Kognitív idegtudomány*. Osiris Kiadó, Budapest. 528-561.

Lukács Ágnes (2006): *Nyelvelsajátítás*. In: Kovács Ilona és Szamarasz Vera Zoé (szerk.): *Látás, nyelv, emlékezet*. Typotex Kiadó, Budapest 95-109.

Pléh Csaba (2003): A gyermeknyelv. In: Kiefer Ferenc (szerk.): *A magyar nyelv kézikönyve*. Akadémiai Kiadó, Budapest. 451-478.

Lengyel Zsolt (1981): *A gyermeknyelv*. Gondolat Kiadó, Budapest.

Pinker, S. (2000): *A nyelvi ösztön*. Typotex, Budapest.

Kereki Judit és Major Zsolt Balázs (2014, szerk.): *Örök*. ISBN 978-963-86911-9-4 Elektronikus elérhetőség: <https://mek.oszk.hu/15800/15817/15817.pdf>

5. A neurolingvisztika tudománytörténeti kialakulása, elhelyezése a társtudományok rendszerében. Neurológia és agyi lokalizáció. A nyelv biológiája és patológiája: a nyelv idegrendszeri reprezentációja nyelvi szinteken (fonológia, morfológia, szintaxis, szemantika, pragmatika) és modellekben. Az afázia meghatározása és elkülönítése más kommunikációs zavaroktól.

Bánréti, Z. (2014): Az afázia. In: Pléh Cs., Lukács Á. (szerk.): *Pszicholingvisztika II.* Akadémiai Kiadó, Budapest. 1167-1241.

Csépe Valéria (2003): A nyelvi zavarok kognitív idegtudományi elemzése. In: Pléh-Kovács-Gulyás (szerk.): *Kognitív idegtudomány* Osiris Kiadó, Budapest. 561-585.

Csépe, V. (2016): Paradigmaváltás az afázias nyelvi zavarok vizsgálatában. In: Kas Bence (szerk.): *„Szavad ne feledd!” Tanulmányok Bánréti Zoltán tiszteletére*. Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézet. 139–149. o.

Kertész András (2003): Az afázia rendszertana In: Kognitív idegtudomány Osiris Kiadó, Budapest. 585-601.

Lukács Ágnes, Kemény Ferenc, Ladányi Enikő, Csifcsák Gábor és Pléh Csaba (2014): A nyelv idegrendszeri reprezentációja. In: Pléh Csaba és Lukács Ágnes (szerk.): *Pszicholingvisztika* 2. kötet. Budapest. Akadémiai Kiadó. 1089-1135.

Lukács Ágnes, Pléh Csaba (2003): A nyelvi idegrendszeri reprezentációja In: Pléh-Kovács-Gulyás (szerk.): Kognitív idegtudomány Osiris Kiadó, Budapest. 528-561.

Lukács, Á., Kemény, F., Ladányi, E., Csifcsák, G., és Pléh, C. (2014): A nyelv idegrendszeri reprezentációja. In: Pléh Cs., Lukács Á. (szerk.): *Pszicholingvisztika II.* Akadémiai Kiadó, Budapest. 1089–1135.

Kas Bence Mészáros Éva (2013). Az afázia neurolingvisztikai és logopédiai vonatkozásai. In Hirschberg J, Hacki T, Mészáros K. (szerk.): Foniátria és társtudományok A hangképzés, a beszéd és a nyelv, a hallás és a nyelés élettana, kórtana, diagnosztikája és terápiája. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó.

Nagy Zoltán (2013): Afázia In: Hirschberg Jenő, Hacki Tamás, Mészáros Krisztina (szerk.): Foniátria és társtudományok A hangképzés, a beszéd és a nyelv, a hallás és a nyelés élettana, kórtana, diagnosztikája és terápiája ELTE Eötvös Kiadó, Budapest

Osmanné, S. J. (1991). Az afázia klasszifikációja és diagnosztikája I-II. *Ideggyógyászati Szemle*, 44(8), 419–429.

Tóth Alinka (2017): Idegtudományi eredmények hozzájárulása a nyelvről alkotott felfogáshoz In: STRATÉGIÁK ÉS STRUKTÚRÁK Tanulmányok Kenesei István 70. születésnapjára, JATEPress Szeged

Tóth Alinka (2018): Az afáziák definíciójának változása az idegtudományi eredmények tükrében. In: *Argumentum* (szerk.). Debreceni Egyetemi Kiadó. Elektronikus letöltés: <http://argumentum.unideb.hu/2018-anyagok/totha2.pdf>

Ajánlott:

Caplan, D. (1999): *Neurolinguistics and linguistic aphasiology: an introduction*. Cambridge: CUP, részletek magyarul in: Bánréti Z. (1999, szerk.): *Nyelvi struktúrák és az agy*. Budapest: Corvina 91-117.

Eysenck, M.W., Keane, M. T. (1997): *Kognitív pszichológia*. Hallgatói kézikönyv. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

6. A diszartria meghatározása, okai, felosztása és tünetei. A diszartria vizsgálata és terápiás lépései.

Hirschberg Jenő, Hacki Tamás, Mészáros Krisztina (2013, szerk.): *Foniátria és társtudományok*. A hangképzés, a beszéd és a nyelv, a hallás és a nyelés élettana, kórtana, diagnosztikája és terápiája. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest vonatkozó fejezetei.

Juhász Ágnes (2007, szerk.): *Logopédiai vizsgálatok* kézikönyve. Logopédia Kiadó, Budapest.

Gárdonyiné Kocsi Ilona (2020): *Felnőttek logopédiai vizsgálata*. Nemzeti Fogyatékoságügyi és Szociálpolitikai Központ Közhasznú Nonprofit Kft.

Mooréné Szikszai Klára, Horváth Szabolcs, Mooréh Eszter (2009): Stroke és dysarthria Fejlesztő pedagógia 20. évf., 2. sz. 49- 52.

Stepper Magdolna (1992): A beszédfolyamatosság központi idegrendszeri eredetű zavara. *Beszédgyógyítás*, 1. 6-15.

Vecsey Krisztina (szerk., 1995): *Dysarthria* Szöveggyűjtemény. Bárczi G. GYF. Budapest.

7. Az afáziák tünetei és klasszifikációja. Az afázia definíciója, etiológiája, tünettana, specifikus sérülések a különböző nyelvi szinteken (fonetikai, fonológiai, grammatikai, lexikai, szövegszerű jelenségek). Az afázia vizsgálata (WAB, TOKEN, Boston Naming Test). Az afáziarehabilitáció alapelvei, az afáziaterápiák történeti fejlődése, irányzatai, a logopédiai beavatkozás elhelyezése a rehabilitáció folyamatában. Az afázia terápiája

Bánréti Zoltán (2014): Az afázia. In Pléh Csaba és Lukács Ágnes (szerk.) *Pszicholingvisztika* 2. kötet. Budapest. Akadémiai Kiadó. 1167-1241.

Csépe V. (2003): A nyelvi zavarok kognitív idegtudományi elemzése. In: Pléh Cs., Kovács, Gy., Gulyás, B. (szerk.): *Kognitív idegtudomány*. Osiris Kiadó, Budapest. 562-580.

Hegyi Á. (1995): *Afáziaterápiák*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 9-50. .

Juhász Á. (szerk, 2007). *Logopédiai vizsgálatok kézikönyve*. Logopédia Kiadó KKT. Budapest.

Ivaskó L., Tóth A., Jakab K., Vécsei L. (2016): A „Beszélék, hogy beszéljek!” afáziaterápiás eljárás magyar kidolgozásáról In: *Rehabilitáció* 26. évfolyam, 1. szám, 188-195.

Kertész A. (2004): Az afázia rendszertana. In: Pléh Cs., Kovács Gy. és Gulyás B. (szerk.): *Kognitív idegtudomány*. Budapest: Osiris 586-592. o.

Kertész A. (2004): Az afázia rendszertana. In: Pléh Cs., Kovács Gy. és Gulyás B. (szerk.): *Kognitív idegtudomány*. Osiris Kiadó, Budapest. 593-595.

Tóth Alinka (2018): *Az afáziák definíciójának változása az idegtudományi eredmények tükrében*. *Argumentum* 14: 97-109.

Osmanné, S. J. (1991). Az afázia klasszifikációja és diagnosztikája I-II. In: *Ideggyógyászati Szemle*, 44(8), 419–429.

Gárdonyiné Kocsi Ilona (2020): *Felnőttek logopédiai vizsgálata*. Nemzeti Fogyatékoságügyi és Szociálpolitikai Központ Közhasznú Nonprofit Kft.

8. Korai nyelv- és beszédfejlesztés. A gyermekkori beszéd- és nyelvfejlődési zavarok értelmezése, terminológiája, fogalmai (orvosi, nyelvészeti, pszichológiai, logopédiai). A nyelvi késés és nyelvfejlődési zavar differenciálása, okai, tünetei. A korai logopédiai intervenció. A beszéd- és nyelvi fejlődési elmaradások diagnosztikus megközelítései, eszközei (Juhász-féle vizsgálat, KOFA, SEED). A diagnosztikai folyamat lépései. A team tagjai és szerepük a diagnózis felállításában és a terápiában. A gyermekkori beszéd- és nyelvfejlődési zavarok terápiái (pl. Bittera terápia).

Bittera Tiborné és Juhász Ágnes (2022): *A nyelvi késés és a nyelvfejlődési zavar terápiájának kezdeti szakasza*. Betűbázár Bt., Budapest.

Fehérné Kovács Zsuzsa (2007): A gyermeki nyelvfejlődés logopédiai szempontú értelmezése. *Fejlesztő Pedagógia*, 2. sz. 36-40.

Juhász Ágnes (2003, szerk.): *Logopédiai vizsgálatok kézikönyve*. Logopédiai Kiadó, Budapest.

Hirschberg Jenő (2013): Beszéd és nyelvfejlődési zavarok, késői beszédkezdés. In: Hirschberg Jenő, Hacki Tamás és Mészáros Krisztina (szerk.): *Foniatríia és társtudományok*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 19-40.

Juhász Ágnes (1988, szerk.): *Korai fejlesztés a logopédiában*. Művelődési Minisztérium, Budapest.

Kas Bence, Lőrík József, Szabóné Vékony Andrea és Komárominé Kasziba Henrietta (2010): A korai nyelvi fejlődés új vizsgálóeszköze, a MacArthur-Bates Kommunikatív Fejlődési Adattár (KOFA) bemutatása és validitási vizsgálata. *Gyógypedagógiai Szemle* 2. sz. 114-125.

Németh Erzsébet és S. Pintye Mária (1995): *Mozdul a szó...* Logopédia Kiadó Gmk, Budapest.

Pléh Csaba, Kas Bence és Lukács Ágnes (2008): A nyelvi fejlődés zavarai. In: Kállay János – Bende I. – Karádi K. – Racsmány M. (szerk.): *Bevezetés a neuropszichológiába*. Medicina, Budapest

Pléh Csaba, Palotás Gábor és Lőrík József (2002): *Nyelvfejlődési szűrővizsgálat (PPL)*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Gereben Ferencné–Fehérné Kovács Zsuzsa–Kas Bence–Mészáros Andrea (2015): Beszéd- és nyelvi zavart mutató (beszédfogyatékos) gyermekek, tanulók komplex vizsgálatának diagnosztikus protokollja. Elektronikus letöltés: file:///C:/Users/Oktato/Documents/Korai%20kurzus/diagnosztikai_kezikonyv_3fejezet

Tóth Anikó (2015): A SEED Fejlődési Skála mint a 0–4 éves korú gyermekek egyik vizsgáló eljárása az eltérő fejlődésű gyermekek diagnosztikájában. *Gyermeknevelés*, 3. 2. sz. 104–112.

9. Az artikulációs zavarok fogalma, logopédiai és kórtani felosztása, tünetei. A perifériás beszédszervek organikus érintettsége, a dysglossia. A beszédkérdő vizsgálati metodikája, valamint a fonológiai nyelvi hibák típusai. Az artikulációs zavar terápiája (a célfonéma kialakításának folyamata és a motoros differenciálás lépései).

Juhász Ágnes (2008, szerk.): *Logopédiai vizsgálatok kézikönyve*. Logopédia Kiadó, Budapest.
 Sebestyenné Tar Éva (2006): *A 3-6 éves kori fonológiai fejlődés mintázata a magyarban*. Open Art, Budapest.
 Toroczky Miklósné (2003, szerk.): *Hangfejlesztés, beszédtechnika. Módszertani segédkönyv*. Kőbányai Logopédiai Munkaközösség, Budapest.
 Vassné Kovács Emőke (több kiadás, szerk.): *Logopédia jegyzet I.* Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
 Gárdonyiné Kocsi Ilona (2020): *Felnőttek logopédiai vizsgálata*. Nemzeti Fogyatékoságügyi és Szociálpolitikai Központ Közhasznú Nonprofit Kft. Elektronikus letöltés: <https://www.efiportal.hu/wp-content/uploads/2021/07/felnottek-logopediai-vizsgalata.pdf>

10. **A hangképzési zavarok fogalma, típusai. A diszfónia vizsgálata és terápiája. Hanghigiéne.**

Hacki Tamás (2013): A beszéd és az énekhangképzés fiziológiája, akusztikája, patológiája és terápiája. In: Hirschberg Jenő, Hacki Tamás, Mészáros Krisztina (2016, szerk.): *Foniátria és társtudományok*. ELTE Eötvös Kiadó. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest. 85-245.
 Haupt, Evamarie (2006): *Hangterápia - Elméletben és gyakorlatban - Elméletben és gyakorlatban*. Holnap, Budapest
 Balázs Boglárka (2009): Diszfónia, a beszéd betegsége. In: *Fejlesztő Pedagógia*, 1. sz. 20-22.
 Balázs Boglárka (é. n.): A rekedtség kezelése gyermekeknek, felnőtteknek. Nikol Kiadó.
 Markó Alexandra (2012): A diszfónia terápiájának hatékonysága a beteg beszédtechnikai képzettségének függvényében. *Alkalmazott nyelvtudomány*, 12. 1-2. sz. 83-103. old.
 Gárdonyiné Kocsi Ilona (2020, szerk.): *Felnőttek logopédiai vizsgálata*. Nemzeti Fogyatékoságügyi és Szociálpolitikai Központ Közhasznú Nonprofit Kft. Elektronikus letöltés: <https://www.efiportal.hu/wp-content/uploads/2021/07/felnottek-logopediai-vizsgalata.pdf>

11. **A rezonanciazavar fogalma. A hipernazalitás kóroki háttere, tünetegyüttese. A VPI meghatározása, anatómia vonatkozásai, tünetei. Hiponazalitás, rhinophonia mixta, alternáns orrhangzósság. Medicinális vizsgálóeljárások. Az archasadékok típusai, valamint a magzati arcféjlődés folyamata. Az egyes korosztályokhoz kapcsolódó medicinális protokoll, az orrhangzós team szakmai összetétele, a team-munka jelentősége. A rezonanciazavar logopédiai vizsgálata. Terápiás axiómák, a terápia elméleti vonatkozásai. A célzott orális izomtréning (orrhangzós alapgyakorlatok) ismertetése. A rezonanciazavar terápiája Becker és Wulf nyomán.**

Becker, Ruth és mts. (1993): *Ajak- és szápadhasadékos kisgyermek korai fejlesztése*. BGGYTF, Budapest
 Bittera Tiborné (1996): *Az orrhangzós beszéd terápiája. II. Logopédiai Napok Konferencia*. Sopron. Szociális Foglalkoztató, Sopron.
 Gárdonyiné Kocsi Ilona (2020, szerk.): *Felnőttek logopédiai vizsgálata*. Nemzeti Fogyatékoságügyi és Szociálpolitikai Központ Közhasznú Nonprofit Kft. Elektronikus letöltés: <https://www.efiportal.hu/wp-content/uploads/2021/07/felnottek-logopediai-vizsgalata.pdf>
 Gerebenné Várbíró Katalin (1980): *Az orrhangzós beszéd javítása*. Budapest, Országos Pedagógiai Intézet.
 Hirschberg Jenő (2011): *Az orrhangzós beszéd*. Gyógypedagógiai szemle, 39. 1. sz. 22-38.o. Elérhető: https://epa.oszk.hu/03000/03047/00052/pdf/EPA03047_gyosze_2011_1_022-038.pdf
 Hirschberg Jenő (2013): *Orrhangzós beszéd*. In: Hirschberg J., Hacki T., Mészáros K. (szerk.) *Foniátria és társtudományok II.* ELTE Eötvös Kiadó, Eötvös Loránd Tudományegyetem. Budapest. 48-77.o.
 Hirschberg Jenő (1986): *Szápad-elégtelenség*. Medicina Könyvkiadó, Budapest.
 Hirschberg Jenő és Sárközi Andrea (1996): *Ajakhasadék, szápadhasadék*. Hasadékcentrum Alapítvány, Budapest.
 Juhász Ágnes (1999, szerk.): *Logopédiai vizsgálatok kézikönyve*, Logopédia Kiadó, Budapest.
 Neumann, Sandra (2006): *Beszélgessünk együtt!* Budapest.
 Sadler, Thomas W. (2014): *Langman' Orvosi embriológia*. Medicina Könyvkiadó, Budapest. 277-296.
 Vassné Kovács Emőke (1996): *Hasadékos gyermekek szüleinek nehézségei. II. Logopédiai Napok Konferencia*. Sopron, 188-192.
 Vassné Kovács Emőke (1998): *Az orrhangzós beszéd*. In: Vassné Kovács Emőke (szerk.) *Logopédiai jegyzet 1.* Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 187-224.

Vörös Krisztina és Seper László (2006): *Mosolyogj bátran!* A Heim Pál Gyermekkorház és a „Mosolyogj bátran!” Egyesület kiadványa, Budapest.

Wulf, Henning (1993): *Ajak és szápadhasadékos gyermekek logopédiai gyakorlatai*. BGGYTF, Budapest.

12. A nyelés élettani folyamata. A központi idegrendszeri nyelészavarok, terápiás lehetőségek. A nyelési orofaciális miofunkcionális diszfunkció (nyelési OMD) diagnózisa, alaptünetei, kedvezőtlen orális szokások és befolyásoló jelleggel bíró betegségek. A szabálytalan nyelésfunkció és az ortodoncia kapcsolata, a nyelési OMD típusai. A következményes jellegű artikulációs zavar. A nyelési OMD komplex szemléletű vizsgálata, valamint a Straub- és a Barrett-terápia.

Billings, Mary, Gatto, Kristie, D’Onofrio, Linda, Merkel-Walsh, Robyn és Archambault, Nicole (2018): Orofacial Myofunctional Disorders. Elérhető: <http://iaom.com/wp-content/uploads/2018/10/OMD-Overview-IAOM.pdf>

Fábián Gábor, Gábris Katalin., Tarján Ildikó (2013): Gyermekfogászat, fogszabályozás és állcsont-ortopédia. Semmelweis Kiadó, Budapest.

Gárdonyiné Kocsi Ilona (2020, szerk.): *Felnőttek logopédiai vizsgálata*. Nemzeti Fogyatékosügyügyi és Szociálpolitikai Központ Közhasznú Nonprofit Kft. Elektronikus letöltés: <https://www.efiportal.hu/wp-content/uploads/2021/07/felnottek-logopediai-vizsgalata.pdf>

Havadi-Nagy Marian (2020a): A szabálytalan nyelésfunkció (myofunkcionális diszfunkció) klasszifikációs lehetőségei. In: Fóris Ágota, Bölskei Andrea, Nádor Orsolya, Sólyom Réka (szerk.) *Nyelv, kultúra, identitás. V. Nyelvpedagógia, nyelvoktatás, nyelvelsajátítás*. Akadémiai Kiadó, Budapest. Elektronikus letöltés: https://mersz.hu/dokumentum/m716nyki5nynyny_29

Havadi-Nagy Marian (2020b): Az atipikus nyelés és a beszédhangejtés vizsgálata palatográfiával gyermekeknél. In: Várad Tamás (sorozatszerk.) – Ludányi Zsófia – Grácz Tekla Etelka (szerk.): *Doktoranduszok tanulmányai az alkalmazott nyelvészet köréből* 2020. XIV. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. Nyelvtudományi Intézet, Budapest. 32–50. Elektronikus letöltés: doi: 10.18135/Alknyelvduk.2020.14.

Havadi-Nagy Marian – Deme Andrea (2021): Az orofaciális miofunkcionális diszfunkció és a nyelvlökéses nyelés. In: Markó Alexandra (szerk.): *Tanulmányok a beszédtudomány alkalmazásainak köréből*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. <https://www.eltereader.hu/media/2021/10/Marko-Alexandra-Tanulmanyok-a-beszedtudomany-v2-e-valtozat-jo.pdf>

Mészáros Krisztina, Hacki Tamás (2013): Nyelés, nyelészavarok. In: Hirschberg J., Hacki T., Mészáros K. (szerk.) *Foniátria és társtudományok II*. ELTE Eötvös Kiadó, Eötvös Loránd Tudományegyetem., Budapest. 201–230.

Mészáros Krisztina (2000): Központi idegrendszeri nyelészavarok terápiája. *Beszédgyógyítás*, 1. sz. 69–75.

Pataki László (2000): A nyelés gyermekgyógyászati vonatkozásai. *Beszédgyógyítás*, 1. sz. 26–33.

Stepper Magdolna (2000): A nyelés élettani folyamata. *Beszédgyógyítás*, 1. sz. 13–17.

Stepper Magdolna (2000): A nyelés vizsgálata. *Beszédgyógyítás*, 1. sz. 18–25.

Vassné Kovács Emőke, Rehák Gizella és Vízkelety Tamás (2015): *A nyelvlökéses nyelés*. Eötvös József Kiadó, Budapest.

Mészáros Krisztina és Hacki Tamás (2013): Nyelés, nyelészavarok. In: Hirschberg Jenő, Hacki Tamás és Mészáros Krisztina (szerk.): *Foniátria és társtudományok*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 201–230.

Wiemer, Heather (2017): Orofacial Myofunctional Disorders. Elérhető: https://www.ebscohost.com/assets-sample-content/Orofacial_Myofunctional_Disorders.pdf

13. A beszéd folyamatossági zavarok meghatározása. A dadogás kialakulásának elméletei, etiológiája. Tünettan és vizsgálati lehetőségek. A dadogás fajtái. A nem folyamatos beszéd jelenségének értelmezése, differenciáldiagnózisa. A dadogás javításának szervezeti keretei. A

terápia módszerei, meghatározó tényezői. A terapia módszertani lépései. Logopédiai terapiák ismertetése. A szülők és egyéb szakemberek szerepe, bevonásuk a terápiába.

Hirschberg Jenő (2013): Dadogás. In: Hirschberg Jenő, Hacki Tamás és Mészáros Krisztina (szerk.): *Foniatríia és társtudományok*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 87-96.
Juhász Ágnes (2008, szerk.): *Logopédiai vizsgálatok kézikönyve*. Logopédiai Kiadó, Budapest.
Lajos Péter (2009): *Dadogásról – mindenkinek*. Pont Kiadó, Budapest.
Mérei Vera és Vinczéné Bíró Etelka (1995): *Dadogás I. és II.* Tankönyvkiadó, Budapest.
Schmidtné Balás Eszter (2004): *Képes könyv a dadogásról*. Közhasznú Alapítvány a dadogókért. Budapest.
Vékassy László (2016): *A dadogók komplex kezelése (nyolc éves kortól)*. Medicina Könyvkiadó, Budapest.
Gárdonyiné Kocsi Ilona (2020): Felnőttek logopédiai vizsgálata. Nemzeti Fogyatékoságügyi és Szociálpolitikai Központ Közhasznú Nonprofit Kft.

14. A beszéd folyamatossági zavarok fogalma, a hadarás meghatározása, etiológiája. A hadarás tünetei és vizsgálata. A terapia általános szempontjai, területei, módszertana.

Lajos Péter (2013): Hadarás. In: Hirschberg Jenő, Hacki Tamás és Mészáros Krisztina (szerk.): *Foniatríia és társtudományok*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 96-101.
Bóna Judit (2009): *A gyors beszéd: produkciós és percepcióss sajátosságok*. MTA Könyvtára – Lexica Kiadó, Budapest.
Vassné Kovács Emőke (2011): *A hadarás*. Eötvös Kiadó, Budapest.
Juhász Ágnes (2003, szerk.): *Logopédiai vizsgálatok kézikönyve*. Logopédiai Kiadó, Budapest.
Gárdonyiné Kocsi Ilona (2020): Felnőttek logopédiai vizsgálata. Nemzeti Fogyatékoságügyi és Szociálpolitikai Központ Közhasznú Nonprofit Kft. Elektronikus letöltés: <https://www.efiportal.hu/wp-content/uploads/2021/07/felnottek-logopediai-vizsgálata.pdf>

15. Az írott nyelv zavarai. Fogalmak, etiológia, tünettán. A vizsgálat folyamata és eszközei különböző életkorokban. Szűrő- és vizsgáló eljárások (pl. SZÓL-E, Lőrík-féle vizsgálatok, LOV, Meixner, PPL, TROG-H, DPT). Terapiák.

Dékány Judit és Mohai Katalin (2012): Egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek, tanulók komplex vizsgálatának diagnosztikus protokollja – Specifikus tanulási zavarok (írott nyelvhasználat zavarai, diszkalkulia). Educatio, Budapest. Elektronikus elérhetőség: file:///C:/Users/Oktato-4/Favorites/Documents/Diszlexia%20log%C3%B3nak/diagnosztikai_kezikonyv_9fejezet.pdf
Gárdonyiné Kocsi Ilona (2020, szerk.): *Felnőttek logopédiai vizsgálata*. Nemzeti Fogyatékoságügyi és Szociálpolitikai Központ Közhasznú Nonprofit Kft.
<https://www.efiportal.hu/wp-content/uploads/2021/07/felnottek-logopediai-vizsgálata.pdf>
Gerebenné Várbíró Katalin (2013). A tanulási zavar jelenségkörének gyógypedagógiai pszichológiai értelmezése. Elektronikus elérhetőség: <http://documents.tips/documents/gerebenne-varbiro-katalin-a-tanulasi-zavar-jelensegkoerenek-gyogypedagogiai.html>
Józsa Krisztián (2006, szerk.): *Az olvasási képesség fejlődése és fejlesztése*. Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest.
Lőrík József és Kászonyiné Jancsó Ildikó (2009): A fonológiai tudatosság fejlesztése és hatása az írott nyelv elsajátítására. In: Marton Klára (szerk.): *Neurokognitív fejlődési zavarok vizsgálata és terápiája*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.
Lőrík József (2013): Az írott nyelv zavarai, diszlexia, diszgráfia. In: Hirschberg Jenő, Hacki Tamás és Mészáros Krisztina (szerk.): *Foniatríia és társtudományok*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 118-122.
Kas Bence, Lőrík József, M. Bogáth Réka, Sz. Vékony Andrea és Mályi Nóra (2012): SZÓL-E? Szűrő eljárás az óvodáskori logopédiai ellátáshoz. Logo Tech+Kft, Székesfehérvár.
Sipos Zsóka (2017): A 3. évfolyamosok olvasásának vizsgálatára kidolgozott Meixner-olvasólap sztenderdizálásának első eredményei. *Gyógypedagógiai Szemle*, 1. sz.
Meixner Ildikó (1993): *A diszlexia prevenció, reedukáció módszere*. ELTE BGGYTF, Budapest.
Gyarmathy Éva (2007): *Diszlexia. Lélekben Otthon*, Budapest.